

Ljubljana, 3. januarja 1923.

Izhaja vsak teden.

Vsem neodvisnim strokovnim organizacijam in njihovim članom.

»Strokovna Borba« je uradno in obvezno glasilo Z. N. S. O. in vseli v njej včlanjenih organizacij. List bo dobival brez drugih stroškov vsak strokovno organiziran delavec one neodv. strok. organizacije, ki je napravila ta sklep, če je plačal članarino.

Zato je važno za vsakega delavca, da redno plačuje članarino, da bi redno dobival tudi svoje glasilo »Strokovno Borbo«. Da bi se pa naše gibanje razširilo in postala moč delavskega razre-

da v Sloveniji večja, moramo pridobiti za organizacijo tudi one desetstisoče doslej še neorganiziranih delavcev! To bomo najprej dosegli potom našega lista. Zato nabirajte naročnike tudi pri neorganiziranih delavcih! Ko si prebral »Strokovno Borbo«, posodi jo svojemu neorganiziranemu sodrugu, da se tudi on prepriča o važnosti organizacije!

Na delo, sodrugi!

Uredništvo in upravništvo.

»Strokovna Borba« v novem letu.

Doslej je bila »Strokovna Borba« obvezno glasilo samo »neodvisne železničarske organizacije« in neobvezno glasilo ostalih neodvisnih strokovnih organizacij. Od danes naprej pa je naš list obvezno glasilo vseh v »Zvezi Neodvisnih Strokovnih Organizacij za Slovenijo« včlanjenih sindikatov in njihovih posameznih članov. To je sklep največje včlanjene organizacije »Zveze Rudarskih Delavcev«, sprejet na njenem občnem zboru v Trbovljah. To je tudi sklep ustanovnega kongresa ZNSO. za Slovenijo.

Neodvisno strokovno gibanje v Sloveniji, pa tudi v celi državi je s tem nadvse važnim dejstvom pridobilo novo trdno pozicijo. Strokovni boj se bo osredotočil in vodil po enotnih smernicah, storjen je pa tudi važen korak za materialno okrepitev pokreta in njegovega tiska. Iz svojega skupnega časopisa bodo spoznavali delavci razmere v svoji lastni stroki v raznih krajih, poučeni bodo pa tudi o težavah in o bojih delavcev vseh drugih strok. Tako se bo v praksi utrjevalo medsebojno spoznavanje proletarijata in delavska solidarnost, ki je močno orožje delavskega razreda.

Načelo glasovanja po številu članov.

Prva seja širšega odbora »Zveze« Neodvisnih Strokovnih Organizacij za Slovenijo je sprejela soglasno načelo, da se mora v neodvisnih strokovnih organizacijah vedno glasovati po številu članstva posameznih strokovnih organizacij. Naročila je svojim delegatom, da morajo na državni konferenci neodvisnih strokovnih organizacij zahtevati, da se sprejme to načelo za vse sorodne organizacije v celi državi.

Razjasnimo to načelo na praktičnem vzgledu. Recimo, da je v zvezi strok. org. včlanjenih 10 organizacij s skup-

Sodrugi! Delavci in delavke! Težki boji čakajo proletarijat Slovenije v letu 1923. Ofenziva kapitala je v polnem teku na celim svetu. Povsod se zvišuje delovni čas. V državah z dobrim denarjem se znižujejo plače, v državah, kjer propada vrednost denarja, mezde vedno zastajajo za rastočo draginjo. Da bi zlomili odporno silo delavstva, uničujejo podjetniki s pomočjo države ali pa s pomočjo najetih fašističnih tolpa razredno-bojevne strokovne organizacije in ustanavljajo nove ali pa podpirajo stare žolte organizacije, ki pomagajo popolnoma podjarmiti delavce kapitalu.

V Jugoslaviji je položaj še težji kot v marsikateri drugi državi. Socijalna in politična reakcija slavi svojo zmago, vrednost naše krone propada, draginja raste. Letos stojimo pred hudimi mezdinimi boji. Edina zaslomba delavcev v teh težkih časih bo njihova organizacija.

Zato vsi v neodvisne strokovne organizacije, ki se bore za vse delavce in delavke brez razlike verskega, nacionalnega in političnega prepričanja!

V novem letu mora naša strokovna armada mogočno narasti!

nim številom 10.000 članov. Ena teh organizacij ima (n. pr. rudarska) 6000 članov, druga (n. pr. klobučarska) 100 članov. Jasno je, da ne bi bilo pravilno, če bi pri glasovanju imeli obe organizaciji enako število glasov. Če je n. pr. kongres zveze strok. organizacij, imajo lahko rudarji navzočih le 5 delegatov, klobučarji pa 10; vendar se pri glasovanju šteje 6000 rudarskih in le 100 klobučarskih glasov.

Ta proporcionalni način glasovanja je v veljavi v vseh modernih razrednih strokovnih organizacijah. Zato je po-

polnoma na mestu, da je naš širši odbor sprejel ta princip in da bo predlagal njegovo razširjenje na celo državo.

Ker so se pa nekateri sodrugi na jugu postavili na drugo stališče, menda iz nepoznavanja razrednih strokovnih načel, jim bomo za danes v informacijo citirali besede moža, čigar avtoriteto na strokovnem polju gotovo priznavajo.

A. Lozovski piše v knjigi »Francija in sedanje francosko delavsko gibanje« v poglavju »sestava kongresa v St. Etienne« (str. 77. in 78.), ko kritizira anarhosindikalistične tendence v l. 1922. ustanovljene C. G. T. U. v Franciji: Kongres (ustanovni v St. Etienne koncem junija 1922.) je bil z nekaj spremembami sklican na podlagi starega statuta C. G. T. (anarhosindikalistična zveza vseh strokovnih organizacij v Franciji, ki pa je med in po vojski zaplula v čisto reformistične vode, vsled česar je izključila komuniste, anarhiste, sindikaliste in vse na razredno-bojevnem stališču stoječe delavce, ki so ustanovili novo zvezo strokovnih organizacij, z imenom C(onfédération) G(énérale) du T(ravail) U(nitaire). Potrebno je opozoriti na to, da obstoje v C. G. T. v Franciji prav posebne določbe o zastopstvu na kongresih; vsaka strokovna organizacija ima brez obzira na število svojih članov samo en glas, tako da ima n. pr. nekaj tisočev rudarjev

isto volilno pravico kot nekaj tucatov klobučarjev... Ta enaka glasovalna pravica brez ozira na število članov je star nedostatek francoskega sindikalizma. Marsikateri sindikalist vidi v tem seveda eden najbistvenjših znakov revolucionarnega sindikalizma, ker se s tem varuje enakovrednost posameznih industrijskih panog, neglede na število delavcev. Če bi se postavili na načelo proporcionalne glasovalne pravice, so mi večkrat izjavljali revolucionarni sindikalisti, »tedaj bi lahko ena ali dve strokovni organizaciji s svojo večino glasov zadušili ostale«. »Ta nevarnost je možna,« sem odgovarjal že pred vojno v svojih diskusijah s sindikalisti, »toda če se postavimo na stališče proporcionalne glasovalne pravice, tedaj zopet male organizacije zaduše velike. Možen je slučaj, da se večina delegatov, ki zastopajo le majhne organizacije, izjavijo za štrajk; štrajkati pa morajo vendar tudi velike. V takih okoliščinah je lahko možno, da se velike akcije razbijejo, ker so bile sklenjene proti volji resnične večine.« To se je pred vojno že večkrat zgodilo...

Navajamo te stavke sodrugom na Hrvaškem in v Srbiji v premislek, da bi tudi oni zavzeli na državni konferenci edino pravilno stališče glasovanja po številu članov posameznih strokovnih organizacij.

Centralni medjusavezni sindikalni odbor Jugoslavije.

Po sklepu izvrševalnega odbora se vrši

DRŽAVNA KONFERENCA

27., 28. in 29. januarja 1923 v Beogradu s sledečim začasnim dnevnim redom:

1. Konstituiranje konference.
2. Verificiranje polnomočij.
3. Poročilo C. M. S. O. Jugoslavije in pokrajinskih Zvez.
4. Taktika in akcija M. S. O.
5. Predlog statuta C. M. S. O. Jugoslavije.
6. Enotna fronta proletarijata.
7. Enotnost v strokovnem gibanju.
8. Organizacija delavskega tiska.
9. Statut borbenega fonda.

Centralni pododbor Saveza metal-skih (kovinarskih) radnika Jugoslavije sklicuje državno konferenco, ki se vrši 30., 31. januarja in 1. februarja 1923. v Beogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev konference. 2. Volitev verificacijskega odbora. 3. Konstituiranje konference. 4. Poročilo centralnega pododboru o celokupnem delu in stanju financ. 5. Ujedinjenje Saveza. 6. Projekt pravil in pravilnika. 7. Stavkovna in

10. Organizacija strokovne statistike.

11. Volitev centralnega medjusaveznega odbora Jugoslavije.

12. Predlogi.

Po pravilih C. M. S. O. imajo pravico do delegatov posamezne Zveze po številu članov in po danim navodilima tudi pokrajinska Zveza na enega delegata. Stroške nosijo organizacije, ki pošljejo delegate.

Delegat treba pravočasno izvoliti in o izvolitvi poročati najmanj 15 dni pred konferenco C. M. S. O. J. in Z. N. S. O. v Ljubljani.

Centralni Medjusavezni sindikalni odbor Jugoslavije.

tarifna politika. 8. Volitev nove uprave in finansijske kontrole. 9. Delavska varovalna zakonodaja. 10. Ureditve enotne administracije. 11. Borbeni fond. 12. Eventualije. Pozivljajo se vse podružnice in člani, da svoje predloge k dnevnemu redu čim prej naznanijo centralnemu pododboru in da pravočasno izvolijo delegate. — Centralni pododbor Saveza Metal-skih (kovinarskih) radnika Jugoslavije.

Beli teror v rudarskih revirjih.

V petek dne 22. decembra so sklicali zagorski steklarji ustanovni občni zbor »Neodvisne steklarke organizacije«.

Že nekaj dni pred občinim zborom so pristaši soc. dem. strokovne komisije plašili steklarje s tem, da bodo vsi, ki se pridružijo Neodvisni organizaciji in gredo na občni zbor, takoj aretirani, da bo imovina Neodvisne organizacije itak prišla zopet v soc. dem. roke in strašili so naše zavedne steklarje še z drugimi grožnjami.

Vkljub vsemu temu se je na dan občenega zbora zbralo precejšnje število steklarjev, ki so navdušeni za Neodvisno organizacijo. Zavednejši in pogumnejši so prišli v sobo, velik del pa se je zbal orožnikov, ki so stali pred vrati in zabeleževali one, ki so si upali v sobo.

Malo pred otvoritvijo občenega zbora so prišli orožniki celo v sobo in zahtevali od navzočih, da se legitimirajo. Navzočega tajnika »Zveze Neodvisnih Strok. Org. za Slovenijo« v Ljubljani s. Hlebca so orožniki iztirali iz Zagorja na podlagi povelja litijskega okr. glavarstva »da se mora iztirati, če pride kdo od tistih iz Ljubljane v Zagorje«. Niso pa orožniki iztirali kričarja Arha in Ranžingerja, ki sta prišla na ustanovni občni zbor z namenom, da občni zbor motita in napravita nered.

»Zveza Neodv. Strok. Org. za Slovenijo«, kakor tudi steklarji imajo od pokrajinske vlade potrjena pravila, da

smejo ustanavljati podružnice in na podlagi teh dejstev vprašamo kraljevega namestnika ministra g. Ivana Hribarja:

1. Jeli mu je znano to protizakonito postopanje litijskega okr. glavarstva in zagorskih orožnikov?

2. Jeli voljan podučiti podrejena okr. glavarstva in orožniške postaje, da ne ovirajo delovanja Neodvisnih organizacij, dokler je njihovo delovanje v skladu s pravili in obstoječimi zakoni in

3. Kaj namerava ukreniti, da bodo tudi člani »Neodv. Strok. Org. se lahko posluževali vseh pravic, ki jih garantira delavstvu ustava in zakoni!

Vkljub vsem nasilstvom se je občni zbor vršil in izvoljeni so v odbor sledeči sodrugi:

Weinberger Mirko, Kosmus Franc, Bauer Vencelj, Jugovar Riko, Weinberger Engelbert, Bauer Joško, Strašek Ivan, Lukač Joško, Gerhart Alojz. — Čobalov oproda Arh, ki je hotel zavedne steklarje odvrgniti od vstopa v nezavisno organizacijo, je žalostno pogorel. Sodruga Pristav in Salamon sta mu krepko zavezala njegova zlobna usta, da je žalostno utihnil.

Steklarjem pa kličemo: vztrajno naprej po začrtani poti Neodv. Strok. Org. Da je naša pot prava, nam kaže obupno tulenje naših nasprotnikov. — Živela enotna fronta! Živele neodvisne organizacije!

Minimalne zahteve proletarijata Jugoslavije.

1. Popolna svoboda delovanja delav. strokovnih organizacij.

Da preneha preganjanje strokovnih organizacij, da se jim vrne ugrabljena imovina: delavski domi, arhivi itd., da se ne preprečuje njihovo centraliziranje.

2. Izvedba zakona o 8 urnem delavniku v vseh industrijskih, trgovskih in obrtniških podjetjih brez vsake izjeme in omejitve.

Za delavce pod 16 leti zahtevamo 6 urni delavnik in 2 urni obvezni poduk.

3. Najstrožja prepoved nedeljskega dela. Najstrožja prepoved nočnega dela za delavce in delavke pod 18 leti. Da se strogo izpolnjujejo zakonski predpisi o odmoru med delom.

4. Popolna izvršitev zakona o zaščiti delavcev; od ministra za soc. politiko zahtevamo, da stori vse potrebno, da se navedeni zakon izboljša po primeru enakih zakonov tujih držav.

5. Izvedba zakona o delavskem zavarovanju tako, da država prevzame nase največji del zavarovanja.

6. Vpostavitve delavske kontrole nad produkcijo in razdelitvijo dobička.

7. V vseh državnih in privatnih podjetjih v celi državi je treba dognati eksistenčni minimum in določiti plačilne tarife, ki se bodo spreminjale po indeksu.

8. Takojšnje volitve v delav. zbornico in centraliziranje del. zbornic.

9. Takojšnje volitve delavskih zaupnikov po delavnicah.

10. Takojšnje volitve urada za zavarovanje delavcev.

11. Da se izda zakon o državni podpori brezposelnim po eksistenčnem minimumu.

12. Da se vsa podjetja prisilijo, da plačajo čezurno delo najmanj s 100 odstotki poviška.

13. Da se takoj prične z zidanjem delavskih stanovanj in dečjih domov.

14. Da se delavskemu razredu zagotovi aktivno sodelovanje in popolna kontrola nad delom Posredovalnic za delo (borza rada) in inspekcij rada.

Da bomo te svoje zahteve mogli udeležiti, je nujno potrebno, da se strnemo vsi v enotno fronto proletarcev, v enotno organizacijo.

Zato pozivamo celokupen jugoslovanski proletarijat na enotno akcijo proti kapitalistični ofenzivi.

Naj se širom Jugoslavije raznese klic:

Doli s socijalno in politično reakcijo!
Živela enotna fronta proletarijata!
Živelo organizacijsko jedinstvo!
Živela razredna borba!

Rudarji.

Pogajanja s Trboveljsko družbo.

18. t. m. so se sestali v deželnovladni palači v Ljubljani zastopniki Zveze rudarskih delavcev z zastopniki Trboveljske družbe. Pod predsedstvom rudarskega glavarja inž. Strgarja so se primerjale sedanje cene življenjskih potrebščin s cenami v oktobru in dognalo se je, do se do 15. decembra t. l. cene življenjskih potrebščin niso v toliko spremenile, da bi bilo potrebno zvišanje dosedanjih plač. Zastopniki Zveze rudarjev so si pridržali pravico, da zahtevajo novo regulacijo tudi pred potekom 2 mesecev, če se bodo življenjske potrebščine podražile. Zastopniki družbe so hoteli, da se plače delavstva določijo za 3 mesece vnaprej, kar je bilo pa odklonjeno.* Glede stanarine so zastopniki družbe izjavili, da bodo isto povišali, da pa morajo dobiti preje potrebne podatke iz revirjev. Definitivno

* Zastopniki »Zveze rud. del.« so podali izjavo, da odločno protestirajo proti nameri Trb. družbe, ki hoče kršiti točko II. pogodbe z dne 19. okt. 1922. in da ne prevzamejo nobene odgovornosti za eventualne posledice.

Na to izjavo so zastopniki družbe svojo zahtevo umaknili.

se bo višina stanarine določila na prihodnjih pogajanjih.

Minimalne in akordne mezde zidarjev se bodo uredile na licu mesta v Trbovljah.

Izplačevanje mezd se ima v bodoče vršiti v delovnem času.

Kopalnice se imajo v prihodnjem letu zgraditi v vseh obratih, kjer še ne obstojajo.

Zahteve glede znamk za vozičke, avanzman rokodelcev in nekvalificiranih delavcev po letih službe, deputatni premog za oženjene delavce vseh kategorij so zastopniki Trb. družbe odklonili, ker za te nove izdatke Trb. družba baje nima kritja. Zastopniki »Zveze rudarskih delavcev« so podali izjavo, da vztrajajo odločno na zahtevah, predloženih 5. dec. 1922 in da bodo napram odklonilnemu stališču Trb. družbe poslužili se vseh potrebnih sredstev, da pridejo do svojih pravic.

Popravek.

V št. 4. »Strok. Borbe« sta se urinili dve napaki v poročilo o rudarskem kongresu ZRD, ki se je vršil dne 19. dec. 1922. v dvorani g. Forte v Trbovljah. V resoluciji o položaju in taktiki neodvisnih strokovnih organizacij se glasi sledeči stavek:

Zveza naj se organizira na sledeči platformi: a) razredne borbenosti, b) strankarske in verske neodvisnosti (ne solidarnosti), c) internacionalne solidarnosti (ne neodvisnosti.)

V centralno vodstvo so bili izvoljeni sledeči sodrugi, ki so se na prvi seji konstituirali na sledeči način:

Forte Andrej, predsednik, Trbovlje; Koritnik Leopold, namestnik, Trbovlje; Kolšek Jože, tajnik, Trbovlje; Naprudnik Rudolf, blagajnik, Trbovlje; Salomon Franc, namestnik, Trbovlje; Veber Karl, kontrolor, Trbovlje; Aškerc Matevž, kontrolor, Trbovlje; Briner Karl, kontrolor, Trbovlje; Klimer Ivan, kontrolor, Rajhenburg; Repovš Martin, kontrolor, Zagorje; Kovač Franc, kontrolor, Hrastnik; Bedenik Franc, odbornik, Hrastnik; Baloh Franjo, odbornik, Kočevje; Pajtlar Martin, odbornik, Rajhenburg; Brus Jože, odbornik, Zagorje; Repovš Martin, odbornik, Zagorje; Šipek Albert, odbornik, Huda jama; Justinek Urban, odbornik, Krmelj; Brložnik Lovro, odbornik, Velenje; Pristav Ivan, odbornik, Trbovlje; Dittinger Ivan, odbornik, Mežiška dolina.

Sodrugi, ki so objavljeni v »Strok. Borbi«, št. 4. kot novoizvoljena centralna uprava, so bili izvoljeni le kot delegati na ustanovni občni zbor neodvisnih strokovnih organizacij za Slovenijo.

Centralna uprava ZRD.

Poziv. »Zveza rudarskih delavcev, podružnica v Trbovljah« sklicuje svoj redni občni zbor za 21. januarja 1923 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila predsednika, tajnika, blagajnika in kontrolorjev. 2. Volitev novega odbora. 3. Razno. — Sodrugi, člani »Zveze rudarskih delavcev«, pozivlja se Vas, da pridete vsi ta dan na občni zbor, ker je vaša proletarska dolžnost, da slišite dosedanje delovanje dosedanjega odbora in, da si izvolite v nov odbor ljudi, v katere zaupate in kateri bodo naprej zastopali vaše interese. Zato, sodrugi, vas pozivljamo, da ne manjka nobenega sodruga na tem važnem proletarskem občnem zboru. — Odbor »Zveze rudarskih delavcev, podružnica Trbovlje«.

Rajhenburg. Dne 17. decembra se je vršil v gostilni Senica javen strok. shod, kateremu je predsedoval sodr. Pajtlar. Poročal je sodr. Močilnikar, ki je v svojem govoru utemeljeval sklepe kongresa »Zveze rud. del.« — Zbrano delavstvo je posebno odobraval akcijo za enotno fronto proletarijata proti enotni fronti kapitala. Protestiralo je proti gaženju zakona, na

katerega se ne more delavstvo vsaj malo opirati. Nadalje se zahteva takojšnja izvedba volitev v del. zbornico, bolniško blagajno, del. zaupnikov itd. Po končanem govoru se je razvila o domačih razmerah živahna debata, v katero sta posebno posegla sodr. Pajtlar in sodr. Klimer. V svrhu izpopolnitve so bili izvoljeni v podružnični odbor še sledeči sodrugi: Pribovšek Ivan II, Skočir Marko, Zemljak Ivan in Brence Rudolf, nakar je predsednik zaključil shod s pozivom na delo za neodvisno »Zvezo rud. delavcev«. Živela »Zveza rud. delavcev«!

»Uniji slov. rudarjev« oz. njenih podružnic Hrastnik.

Primoran sem, da opozorim gorenji naslov na sledeče:

Predsednik Werden in nekateri drugi sodr. raznašajo po koloniji lažnjivo vest, da sem bil jaz tepen v mežiški dolini.

Jaz nisem imel tam nikakega shoda, ampak le en sestanek, katerega se je udeležilo okroglo 35 rudarjev in nekaj žensk, pod predsedstvom mašinista Dittingerja, kateri je tudi na kongresu zastopal tamkajšnjo podružnico ZRD, katerega šteje šele 80 članov. Ni torej res, da so me tam nagnali in pretepli, ampak res je, da sem ustanovil tam podružnico in da se je naša Zveza takoj zavzela za izboljšanje gmotnega položaja tamkajšnjega delavstva, katero je ogoljufano na vseh koncih in krajih. Res je, da se je tam oglašil en rudar ali kovinar k besedi, katero je tudi dobil in ki je dejal cikajoč na mene: »Taki ljudje hodijo tu sem, ker se jim ne ljubi delati, nikar jim ne verjemite.« Ko pa sem jaz pokazal svojo »arbeitskarto« in zahteval tudi njegovo, se je pokazalo, da deklam jaz preko 30 let in on le 4 leta.

Rekel je potem, da je drugače mislil in naj ne gredo rudarji na njegove besede, naj le pristopijo v organizacijo, kar so vsi odobraval. Ko se je sestanek zaključil, sva si podala roke in odšel sem v spremstvu par sodrugov do jeklarne v Guštajn, kjer sem noč prav sladko pre spal. Večje nesreče torej ni bilo.

Jaz ne razumem, kako more priti človek, eden ali drugi, tako daleč, da se sam razobesi na javno desko za lažnjive. Mislijo ti ostanki Kristanovi, da si bodo na laži zidali svoje palače?

Prijatelji! Vaš čas je minul!

Kot proletarec in delavec obžalujem vse rudarje, kateri nočejo in ne morejo videti, kako jih vodijo lažnjivci za nos. Fr. Kovač, tajnik hrastniške podr. ZRD.

Železničarji.

Trbovlje. Dne 26. novembra se je vršil shod železničarjev podr. Trbovlje N. S. Ž. O. — Dnevni red: 1. Gmotni položaj železničarjev. 2. Zakon o zaščiti delavcev. 3. Razno. — Shoda se je udeležilo precejšnje število sodrugov. Od centr. vodstva določeni referent je v jasnih in razločnih besedah poročal o današnjem mizernem stanju železničarjev, kakor tudi o zakonu za zaščito delavcev. Navzoči sodrugi so sledili poročevalčevim izvajanjem z zanimanjem in pažnjo. Slednjič je poročevalec vsem navzočim priporočal intenzivno delovanje in agitacijo v prid neodvisne žel. str. organizacije. K 3. točki so se oglašili sodrugi z raznimi vprašanji glede delavskih razmer, o katerih so dobili od sodr. referenta potrebna navodila. Z devizo, da je v organizaciji in slogi moč, zaključil je predsednik podružnice dobro uspeši shod.

Zalog. Podružnica Zalog N. S. Ž. O. je sklicala, dne 17. decembra 1922 društveni shod. Predsednik s. Šanc pozdravi zborovalce in naznani dnevni red, ki se glasi: 1. Protestno zborovanje glede naše prošnje za uvrstitev iz 5. draginjskega razreda v 3. draginjski razred. 2. Eventualnosti. K prvi točki je dobil besedo s. Skuk, ki je naglašal: Dne 20. oktobra 1922 je podružnica Zalog odposlala po deputaciji 4 sodrugov prošnjo na ravnatelstvo v Ljubljani. Tu se jim je obljubilo, da se jo bo upoštevalo in rešilo v najkrajšem času. Ker sta pretekla od tega časa že dva meseca, mislimo, da je šla tudi naša, kakor baje tudi druge prošnje, v koš. Gospodje na ravnatelstvu so si

sami naredili 3. draginjski razred, pa magari če so na Jančem. Da je bila naša prošnja upravičena in bi ne bilo treba, da se radi tega še tako milostno prosi, bi moglo ravnatelstvo samo uvideti, ker če je pripoznalo Trbovlje, Hrastnik, Zagorje za 4. drag. razred in Tezno za 3. drag. razred, je Zalog ravno tako upravičen kakor Tezno. Naša organizacija je stala in stoji na stališču, da se teh 15 drag. razredov ukine in se postavi dva glavna mesta v prvega in vsi drugi kraji v 2. razred. Gospa Z. J. Ž. je pa, čeprav trdi, da je edina, katere dela v prid železničarjev, v svojem glasilu prinesla 45 draginjskih razredov, ki se dele na vse mogoče načine, tako da se nanje razume samo še jurist. Prošnja, ki smo jo poslali, dne 20. oktobra 1922 na ravnatelstvo se glasi:

Obratno ravnatelstvo

v Ljubljani,

Podpisani zastopniki, imenovani od celokupnega železničarskega osebja, bivajočega in službujočega na postaji Zalog, kakor tudi onega, ki opravlja službo v Zalogu in stanuje v Ljubljani, prosijo obratno ravnatelstvo, da bi blagovolilo uvrstiti postajo Zalog iz V. v III. draginjski razred in utemeljujejo predstojajočo prošnjo s sledečimi verodostojnimi razlogi:

Zaloška vas, kakor tudi ves proti Ljubljani ležeči okoliš, se nahaja na periferiji mesta Ljubljane, vsled tega moramo smatrati področje od Zaloga proti Ljubljani kot ljubljanski predmestno cono.

V tem predmestnem okolišu biva joči poljedelci nimajo navade, da bi

svoje mlevske in druge poljedelske pridelke nudili nam v nakup, ampak privažajo iste na ljubljanski trg in jih prodajajo po maksimalnih, za mesto določenih cenah. Ako si hoče uslužbenec, stanujoč v Zalogu, nakupiti potrebno količino poljskih pridelkov v tukajšnjem okolišju, jih nikakor ne more dobiti, ker jih seljaki prodajajo v Ljubljano. Torej o kaki nabavi cenenih živil ne more biti govora. Dogaja se, da, ako se v Zalogu stanujoč uslužbenec poda naravnost k seljaku, da bi nakupil živila, mu isti kratko pove, da trenutno nima nikakih produktov doma, ker jih je prodal. Ako se pa končno usmili, mu pa nudi zahtevano količino živil, po višji ceni, nego je na ljubljanskem trgu. Navajamo primer: V enem in istem poslopu na postaji Zalog stanujeta dve družini, katerih očeta delata službo, eden v Ljubljani, drugi v Zalogu. Prvi, ki službuje v Ljubljani, dobiva draginjsko doklado 3. razreda, a drugi, ki opravlja službo v Zalogu, je deležen draginjskih doklad 5. razreda. Oba uslužbenca sta primorana kupovati življenske potrebščine v enem in istem kraju.

Zakaj je tozadevno dvojna mera, ne vemo. Omenjamo tudi to, da tukajšnji mali trgovci jestvin prodajajo življenske potrebščine vedno dražje, nego v Ljubljani, ker morajo iste iz mesta v Zalog privažati, in jih smatramo za branjeve. Predstoječo prošnjo predlagajo zastopniki postaje Zalog, v upanju, da bode obratno ravnanje uvidelo njih upravičene želje glede utemeljevanja uvrstitve iz V. v III. draginjski razred in bilježijo

Zalog, dne 19. oktobra 1922.

Skuk Jakob I. r. — Vrankar Anton I. r. Kuderca Ivan I. r. — Sluga Viktor I. r.

Sodrug, dejstva, katera smo navedli v prošnji, sama govore in bi jih še Kanibali upoštevali ali naše slavno ravnanje tega noče upoštevati. Zato smo prisiljeni, da naredimo na ravnanje sledeči upit:

Gospodu načelniku postaje v Zalogu.

Na shodu zbrani železničarji pri g. Fran Siherlu v Zalogu, dne 17. decembra 1922, vprašamo sledeče: Kaj misli ukreniti obratno ravnanje glede naše prošnje, ki smo jo vložili dne 20. oktobra 1922, po gospodu postajenačelniku, radi premitve iz 5. v 3. draginjski razred. Prosimo predložite obratnemu ravnanju v Ljubljani.

Zalog, dne 19. decembra 1922.

Kuderca Ivan I. r. — Skuk Jakob I. r. Vrankar Anton I. r. — Sluga Viktor I. r.

Stavbinci.

Ljubljana.

Položaj stavbinskih delavcev v zimski sezoni v Ljubljani je naravnost obupen. Vsled deževja in mraza je stavbna sezona tega leta končala precej zgodaj. V kolikor je pa še bilo mogoče delati, niso mogli stavbinski delavci ostati v Ljubljani, ker nobeno stavbeno podjetje nima stanovanj. Sicer so posamezna podjetja postavila barake za stanova-

Ko je s. predsednik vprašal zborovalce, če želi še kdo besede k 1. točki, se ni nihče javil. — Upit je bil soglasno sprejet. K 2. točki se je oglasil s. Mikec, ki je pozivljaj sodruga, naj se oprimejo organizacije, ker kapital stoji kompaktno in nam jemlje vsaki dan, ker mu je dana prilika. Nadalje so se oglasili še sodrugi Lupinc, Hlačar, Kušar, Bocciavilla in Klavs. Vsi so spoznali potrebo, da je edino v organizaciji moč, s katero se mora boriti proletarijat, da pridobi svoje stare pravice nazaj. Sodrug Pogačnik kritizira ravnanje radi prošnji, ki so jih vložili progovni delavci glede odvzeta družinske doklade, če imajo 5 dinarjev posrednega davka, nekaterim je že stvar rešena in drugi še čakajo, nevedoč kaj je ž njimi, kljub temu, da imajo manj zemljiškega donosa kakor oni, ki so prošnje dobili, povoljno rešene. Smatra se, da je to diktat, ki je vreden obsodbe. Pozivlja progovne delavce naj se strnejo v N. S. Ž. O. Sodrug Pirjevec se je pritoževal, kaj je s starimi pragi, ki smo jih dobili vsako leto in letos so jih dobili samo nekateri klečepalci. Vpraša, če je še kak železničar, ki verjame Z. J. Ž., ker njih član nam je naredil marsikatero krutost. Ta izjava je spravila nekega zvezarčka iz ravnotežja in jo je urnih krač odkuril, nakar je nastal splošen smeh. V zaključnem govoru je še sodrug Skuk naglašal: Sodrug, prvi shod, ki ga sklicuje podružnica sama, nam je uspel nepričakovano, in iz srca me veseli, da so se sodrugi tako lepo oglašali in povedali svoje mnenje in zatrijevali eden ko drugi, da se le tako rešimo iz tega stanja in pridemo do našega tako zaželenega cilja.

Sodrug, ne smemo pozabiti, da ni razredna organizacija samo radi tega tukaj, da zbira denar in da daje podpore, organizacije glavna naloga je, da brani naše osnovne pravice.

Ravno danes imajo Vevški delavci shod, kjer, kakor sem poučen, se gre za 8 urni delavnik. Tovarna hoče upejljati 10 ur dela in vreči veliko delavcev na cesto. Njih borba je tudi naša borba. Kajti kaj bomo rekli mi, kadar pride vrsta na nas. To se moramo vprašati že danes. Odgovor je: Vsi v N. S. Ž. O. in se pripraviti na napade, ki jih namerava ta korumpirani sistem. Nato je predsednik zaključil lepo uspeli shod in apeliral na podružnico, da stoji trdno za svojo prošnjo do nje upravičene rešitve.

Naj živi N. S. Ž. O.!

Naj živi razredno-zavedni proletarijat!

Naj živi enotna fronta!

tresk iz dvorišča in zvečer malo zakurili. Bili so po delovodji naznanjeni policiji, da kradejo deske in grede ter so 4 delavci bili isto noč zaprti. Na intervencijo organizacije so bili ti delavci drugi dan izpuščeni iz zapora in so šli domov.

Barake podjetja Toennies pri Kolinski tovarni ne zaostajajo prav nič za Dukičevimi.

Inšpekcija dela spi in odpusča uradnike, kateri so imeli voljo in sposobnost, da vsaj malo skrbijo za delavstvo. Oddelek ministrstva za socialno politiko pusti ležati več mesecev nerešene akte v svojih predalih. In potem naj se pa reče, da v »svobodni« Jugoslaviji ne obstoja socialna zaščita.

To brezbriznost inšpekcije dela in oddelka ministrstva za socialno politiko največ občutijo stavbinski delavci. Stavbeni podjetniki so vse to izkoristili, ker so se zavedni stavbinski delavci vsled pomanjkanja stanovanj razšli, podjetniki pa najeli par sto nezavednih delavcev iz bližnje okolice, ter jim znižujejo mezde in zvišujejo delovni čas.

Podjetniki naj ne mislijo, da bodo to stavbinski delavci še dalje trpeli. Stavbinsko delavstvo je pripravljeno, da ohrani svoje težko priborjene pravice, a da je to tudi v stanju, bo pokazala prihodnja gradbena sezona.

Stavbinski delavci pripravite se in strnite Vaše vrste že sedaj, da v mesecu februarju prihodnjega leta odgovorite dosledno na napad Vaših izkoriščevalcev.

Stavbinec.

Ptuj.

Tukaj je stavbna sezona že od meseca septembra popolnoma mrtva, ker so opekarne vsled deževja že davno z delom prenehale. Stavbinsko delavstvo se je vsled slabega vremena razšlo, podjetniki pa niso hoteli priznati nove pogodbe iz meseca septembra t. l. ter delo danes počiva povsod.

Stavbinski delavci bodo poskrbeli, da si v prihodnji gradbeni sezoni priborijo to, kar so jim sedaj podjetniki odtrgali.

Močna organizacija stavbinskega delavstva bo odgovor na vse napade podjetnikov.

Delavec iz opekarne.

Zagorje.

Ko se je začetkom meseca avgusta t. l. začela razvijati stavbinska organizacija, so stavbeni podjetniki poskusili na razne načine, da to onemogočijo. Šikaniranje in preganjanje je bilo na dnevnem redu. Kljub vsem šikanam, ni uspelo podjetnikom, da razdvoje stavbinsko delavstvo in čeprav je njih število malo, se je organizacija začela

prav lepo razvijati. To je za podjetnike trn v peti, posebno pa za stavbinskega mojstra Vodopivca.

Ker mu ni uspelo, da razdvoji delavstvo, je prikrajšal zaupnika sodruga Antona Moharja na plači, ker pa tudi to ni nič pomagalo, ga je odpustil neopravičeno od dela, kljub temu, da člen 119 zakona o zaščiti delavstva to prepoveduje. Temu gospodu niso nič mar veljavni zakoni. Sicer je ta gospod prišel iz Italijanskega in si je pridobil v najkrajšem času na kosteh jugoslovanskih delavcev hišo in udobno stanovanje, sedaj pa iznova preganja domače delavstvo, da bi se njegova kasa čim bolj napolnila. Zadevo smo naznanili inšpekciji dela v Ljubljani in bomo videli, če je v tej državi vsaj malo pravice za delavstvo.

Sodruga stavbinske delavce naj nič ne vznemirja ta progon njihovega zaupnika, to naj jih še bolj hrabri na delu za organizacijo, potem katere si edino lahko izboljšajo svoj gospodarski in socialni položaj. Če bo njihova organizacija močna in enotna, bodo odpravili vsa nasilja svojih krivosesov, pa tudi nasilja mojstra Vodopivca. **Torej stavbinci v organizacijo!**

Položaj stavbinskega delavstva pri podjetju Kasal, ki dela za rudnik in pri samem rudniku ni nič boljši. Pri rudniku je neki inženir Pirchan, ki si je vzel to oblast, da kaznuje, odpusča in preganja delavce po mili volji in kadar se mu poljubi.

Tako so se neki dan vsled velikega mraza gledi delavci pri ognju, ker jim je drugače sploh nemogoče delati. Med temi delavci je bil tudi zaupnik sodrug Mohar, katerega je inženir Pirchan kaznoval na ta način, da mu je odtrgal 9 ur zaslužka. In temu gospodu še ni bilo zadosti, nego je omenjenega sodruga dne 17. decembra odpustil iz dela, češ, da noče delati in se pri ognju greje, medtem ko je Pirchan osebo priznal, da v velikem mrazu ne morejo delavci vse izdržati in je ukazal, da se ogenj zakuri.

Sicer nam je poznan namen gospodov Pirchannov in Vodopivcev. Ker je sodrug Mohar zaupnik, si mislijo ti gospodje, ako tega odpravimo, bo vse dobro in mirno. Ali gospoda se zelo moti! Delavci bodo v pravem času poskrbeli, da se njihove pravice spoštujejo. Gospoda Pirchanna pa opozarjamo, da malo razmisli kaj se je enkrat zgodilo v Zagorju z nekim ravnateljem in naj ne misli, da je on kaj več, naj se spomni kaj pravi pregovor: »svaka sila do vremena«.

Opazovalec.

Brivci.

Iz kongresa brivskih in vlasuljarskih pomočnikov.

29. in 30. novembra 1922 se je vršil v Brodu na Savi kongres vseh brivskih organizacij v Jugoslaviji. Zastopani so bili savezi iz Beograda, Zagreba in Ljubljane. Delegatje iz Sarajeva se kongresa niso mogli udeležiti, vsled hude reakcije, ki davi tamošnji proletarijat.

Iz poročila posameznih pokrajinskih savezov se je jasno izražala želja po tako potrebnem ujedinenju, da se prepre-

či v bodoče, da bi ena pokrajina pošiljala stavkolomce, ko se druga pokrajina nahaja v meznem gibanju, kar se je doslej večkrat dogodilo.

Na tem kongresu je prišlo brez dolgih diskusij in soglasno do ujedinenja in sicer na centralistični podlagi. Centrala bo v Beogradu, kar je razumljivo, saj je Beograd vendar center ekonomske in politične borbe.

Nadalje se je kongres odločil za pristop h C. M. S. O. J. Odklonjen je predlog za pristop k 2½ internacionali.

Podlistek.

Angleški sindikati.

Revolucionarna doba (1829.—1842.).
(Dalje.)

Po Dohertyjevi inicijativi se je vršil februarja 1830. kongres delegatov 20 raznih strokovnih zvez; pet mesecev pozneje se je ustanovilo »državno združenje za zaščito dela«. Njegov glavni cilj je bil upirati se vsakemu znižanju mezd, vendar ne zateči se k stavki za zvišanje plač. Devet mesecev po svoji ustanovitvi je štelu udruženje, ki je prejelo 46.650 frankov prispevkov, od 10 do 20.000 članov, razdeljenih po Unijah raznih strok. Januarja 1. 1831 je izdala tedenski časopis »Ljudski glas«. Francis Place je tedaj postal blagajnik združenja. List, ki ga je urejeval Doherty, je propagiral radikalne politične ideje in prinašal poročila o revolucionarnih dogodkih v Franciji.

Vsled živahne propagande se je združenje začelo mogočno razvijati. Združevalo je 150 Unij s približno 100.000 članov; »Ljudski glas« je izhajal v 30.000 izvodih.

Toda to je bil le ogenj v slami in to veliko gibanje se je ravno tako hitro razsulo, kot se je pojavilo. Več incidentov je to povzročilo: vsled tatvine 2.500 frankov, ki jo je v združenju izvršil neki njegov uradnik, je kongres 1. 1831 v Nottinghamu sklenil, da naj vsaka Unija ohrani v svoji blagajni prispevke, ki jih dolguje združenju; z druge strani so izstopile iz združenja Unije v Nottinghamu, ker Unije v Lancashireu niso hotele podpirati velike stavke v Nottinghamu. Končno ni meščansko časopisje nikdar nehalo opisovati združenje kot nevarnost za podjetnike, vlado in srednji stan. Zato je koncem 1. 1832 združenje zginilo s površja. Namesto prvotnega časopisa je izhajal »Branilec revežev«, toda le 1. 1832.

Namesto »združenja za zaščito dela« se je javno mnenje začelo zanimati z

drugimi splošnimi združenji, zlasti pa s »Splošno Unijo strok«. Ona je sprejemala v svoje okrilje Unije raznih strok in je imela za namen izenačiti in zvišati mezde. Njena organizacija je puščala dovolj veliko avtonomijo Unijam posameznih strok kot tudi pokrajinskim Unijam. Statuti splošne Unije so vsebovali tajne obrede in verske ceremonije.

Na poziv te Unije so naslovili delavci v Liverpoolu celo vrsto zahtev na svoje podjetnike. Boj se je vodil proti velepodjetnikom, ki so vedno bolj izpodirali male podjetnike v vsaki posamezni stroki. Gibanje je postalo splošno in kmalu je bila večina liverpoolskih stavbinskih delavcev v stavki. Delavci so zlasti zahtevali: enotne tarife za vsako stroko, omejitev števila vajencev, prepoved akordnega dela, prepoved vpeljave strojev itd. Te zahteve so delavci vložili v žaljivi in grozeči obliki.

Na konferenci julija 1833 so podjetniki sklenili zavrniti vse delavske za-

hteve in odslej sprejeti na delo samo take delavce, ki pismeno izjavijo, da niso včlanjeni v nobeni Uniji. Boj, ki je bil nenavadno živahen, se je raztegnil na Manchester, kjer je izzval iste rezultate.

Sredi tega težkega spopada se je vršil v septembru 1833. letni kongres Splošne Unije v Manchesteru. Navzočih je bilo 270 delegatov, ki so zastopali 30.000 stavbinec. Kongres je trajal 6 dni in je stal 75.000 frankov.

Na tem kongresu je Robert Owen sprožil misel, da bi delavci mogli premagati odpor podjetnikov s tem, da bi delali na svoj lastni račun. Ta misel je bila sprejeta z navdušenjem in takoj se je sklenilo sezidati v Birminghamu poslopje (Builders' Guild Hall), ki naj bi služilo kot osrednja pisarna kooperativnem združenju. 5. decembra 1833 se je med veličastnimi manifestacijami položil temeljni kamen, vendar se poslopje ni dozdalo in ideja Owenova je popolnoma propadla. »Splošna Unija« je zginila s površja 1. 1834. (Dalje.)

V slučaju štrajka se bode izdajala podpora po 5 dnevih gibanja, v višini dnevne plače.

Za stalnega tajnika je bil izvoljen a. Sava Carič.

Pozdravljamo sodruge brivske pomočnike v Z. N. S. O. in želimo, da kmalu obnovijo svoje podružnice po celi Sloveniji.

Brivski pomočniki!

Sodruzi brivski pomočniki naj se v slučaju brezposelnosti ne obračajo direktno na delodajalca, temveč na »Osrednje društvo brivskih pomočnikov, za Slovenijo«. Isto velja tudi za sodruge, ki žele službo premeniti.

Osrednje društvo brivskih in vlasuljarskih pomočnikov, Ljubljana, Turjaški trg 2-II.

Kovinarji.

Poziv kovinarjem Slovenije in vodstvu Splošne kovinarske organizacije.

V Brodu na Savi so stopili kovinarji tovarne vagonov in mostov v stavko, ker so delodajalci hoteli uvesti akordni sistem, ki delavcem ne garantira eksistenčnega minimuma. Boj kovinarjev v Brodu je boj celokupnega razredno zavednega proletarijata Jugoslavije. Ne bo ostalo samo pri poskusu v Brodu. Enako bodo nastopili tudi drugi delodajalci Jugoslavije in, če se proletarijat v zadnjem momentu ne združi v enotno fronto proti kapitalistični ofenzivi, bo proletarijat zgubil še te pridobitve, ki si jih je priboril v zadnjih letih.

Ofenziva kapitala je naperila svojo ost prvo proti kovinarjem. Zakaj? Ker ona dobro ve, da kovinarji nimajo svoje enotne, jake organizacije, ki bi bila v stanju uspešno braniti interese kovinarjev, ker kovinarji trošijo svoje sile v medsebojnem boju.

V interesu kovinarjev samih pa tudi v interesu celokupnega proletarijata je, da prestane bratomorni boj med proletarijatom in da v zadnjem času formiramo enotno fronto za obrambo naših interesov.

Bilo je že nekaj poskusov ujedinjenja, a žal brez pravega uspeha. Tako je tudi brezuspešno končal kongres kovinarjev 25. 26. in 27. dec. 1922 v Beogradu, katerega je sklicala Centralna uprava Saveza metalskih radnika (Bračinac). Na ta kongres je bila onemogočena udeležba podružnicam okoli Centralnega pododbora (22 podružnic) in s. Bračinacu tudi ni bilo ležeče na tem, da združi vse kovinarje Jugoslavije v enotno organizacijo. (O tem kongresu prinesemo poročilo prihodnjič.)

Kje leži vzrok, da ne more priti do združitve, do enotne fronte kovinarjev? Ker niti slovenska, niti srbska, niti hrvaška kovinarska organizacija, ki se zbirajo okoli Centralne Uprave Saveza Metalskih radnika ne stoji na stališču neodvisnosti, ker so te kovinarske organizacije orodje gotovih političnih klik.

Prostor nam ne dovoljuje navajati vse vzroke, kateri preprečujejo enotno fronto. Zato pa sklicujemo za 14. januarja 1923 ob 9. dopoldne v delavski dom v Ljubljani

kovinarsko konferenco,

na kateri se bomo pogovorili o vseh perečih vprašanjih, posebno pa o organizaciji enotne fronte.

Na konferenco vabimo poleg vodstva Splošne kovinarske organizacije tudi delegate iz podružnic, pa tudi zastopnike iz posameznih podjetij, kjer še kovinarska organizacija ne obstoja.

Iz kongresa Centralne uprave Saveza metalskih radnika v Zagrebu.

Za 25., 26. in 27. dec. t. l. je sklicala Centralna uprava S. M. R. kongres kovinarjev Jugoslavije, ki je bil brez vsakega rezultata završen.

Vzroki, da se je ta poskus ujedinjenja ponesrečil, so različni. Prvo je Centralna uprava (Bračinac) odklonila sporazum s kovinarji, ki se zbirajo okoli Centralnega Pododbora S. M. R. in s tem vrgla ujedinjenju veliko zapreko na pot. Drugič je C. U. povabila na kongres samo one organizacije, ki se prištevajo Bernski zvezi in s tem Amsterdamski Internacionali. Tudi naša slovenska Splošna kovinarska organizacija je vse priprave za kongres vršila tajno, za hrbtom svojega članstva. Tako na pr. so šele v soboto objavili v »Delavcu«, da se vrši v nedeljo občini zbor podružnice v Ljubljani, na kateri se bodo volili delegatje na kongres in razpravljalo o predloženih resolucijah. Iz navedenih pa še iz mnogih drugih okoliščin so delegatje kovinarjev Slovenije spoznali, da ta kongres ne pomeni ujedinjenja, temveč, da bo le

še bolj razdvojil kovinarje. Zato so šli na kongres z namenom, da pozovejo C. U., da pokliče na kongres tudi večino, t. j. Centralni Pododbor.

Na kongresu samem je prišlo do zelo žalostnih incidentov, ki jasno pričajo o slabem gospodarstvu C. U.

Tako so zastopniki C. U. eden drugemu očitali, da so poneverili ogromne vsote saveznega denarja in še razna druga koruptna dejanja, ki so v škodo kovinarjem. O korupciji se je govorilo cel dan. Posebno zastopniki iz Karlovca in Subotice so C. U. podvrgli ostri in uničujoči kritiki.

Pričetkom kongresa se je v slovenski delegaciji opazala razdvojenost. Medtem ko sta tajnika Splošne kovinarske organizacije podpirala C. U., so delegatje iz podružnic stali v opoziciji. Ko pa je Bračinac zahteval, da se sprejme strogo centralistični statut, da se mora takoj vsa imovina slovenskih organizacij poslati v Beograd centrali, sta tudi Svetek in Golmajer nastopila proti centralizaciji in kongres se je razbil, ker se niso mogli sporazumeti, kdo bo imel v rokah kaso.

O tem kongresu bomo še govorili. On je za nas močan dokaz, da strokovne organizacije ne morejo uspevati, če so pod uplivom katerekoli politične stranke, ki skušajo vedno sindikate igravati v svoje politične namene, brez ozira na koristi članstva.

Štrajk kovinarjev v Brodu na Savi še traja. Kovinarje preveda duh solidarnosti in vstrajnosti do zmage. Vkljub velikem nasilstvu od strani policije in voditeljev GRS ni niti enega stavkolomca. Sodruzi! Boj kovinarjev je naš boj. Njihova zmaga je naša zmaga, njihov poraz naš poraz. Pomagajmo kovinarjem! — Vse organizacije naj takoj izdajo nabiralne pole za stavkujoče in nabrano svoto pošljejo Cel. Pododboru Saveza metalskih radnika Beograd, kafana Ljubić-Miloš, Velikoga ul. 98. — O poslanih svotah naj organizacije obveste tudi Zvezo Neodvisnih Strokovnih Organizacij, Ljubljana.

Pismo iz Guštanja!

Ideja enotne proletarske fronte in neodvisnih strokovnih organizacij je prodrla tudi do nas v Mežiško dolino in padla na rodovitna tla.

Pri nas v Guštanju imamo že močno podružnico Zveze rudarskih delavcev, katero vodi naš požrtvovalni s. Dietinger. Snuje se tudi neodvisna kovinarska organizacija za katero so sodruzi kovinarji zelo navdušeni. Kovinarji so zelo razočarani s Svetekovo Splošno kovinarsko organizacijo, kateri ne morejo več zaupati. Posebno glede zagrebškega kongresa so razjarjeni kovinarji. Svetek jim je pravil, da se bodo na tem kongresu kovinarji cele države združili, iz proglasa Centralnog pododbora metalskih radnika pa vidijo, da na zagrebškem kongresu niso bili zastopani srbski, niti vojvodinski kovinarji. Hočejo vsi enotno neodvisno organizacijo, v kateri bodo združeni kovinarji cele države in ne samo Svetekova in Bračinceva porodica.

Delo pa nam otežkočajo nekateri elementi, ki so po prepričanju Karlisti ali pa celo nemški fašisti. Ti elementi internacionalne solidarnosti ne poznajo in se pustijo hujskati od nacijskih šovinistov. Je pa dosti Nemcev, ki so dobri sodruzi in ti nam pomagajo.

Upam, da Vam bom drugič lahko poročal še o večjih uspehih enotne fronte in neodvisnih organizacij.

Neznosen položaj kovinarjev v Kamniku.

V tovarni Perovo v Kamniku vlada neznosna razmere. Podjetje je delniška družba in baje ima tudi Slaven-

ska banka (dr. Žerjav!) precej delnic. Že to dejstvo zadostuje, da nam morate verjeti, da Žerjavovi valpti poznajo vse mogoče načine najkrutejšega izkoriščanja in brezobzirnih sekatur.

400 nas je, ki gremo za gospodo. In plača? Vajenci 24—36 kron, ženske 50—80 kron, delavci 80—100 kron in profesionalisti 100—130 kron dnevno. To pa je vse. Mi poznamo draginjske in družinske doklade samo po imenu. Nabavnega prispevka ne dobivamo. Stanovanjska beda je grozna. V malih zatohlih sobah nas stanuje po 4—5 oseb plačevati pa moramo vsak po 300 K mesečno.

Draginja je pa kakor je komisija okraj. glavarstva ugotovila 10 odstotkov hujša kot v Ljubljani.

Najhujše je pa to, da se podjetnik ne drži nobenih zakonov, mi pa tako nimamo pravice zahtevati izvedbo zakona, kadar govori nam v prid. Tako je

Lesni delavci.

Brezposelnost.

V Jugoslaviji je zavladala velika brezposelnost v lesni industriji. Po vseh krajih se množe vrste brezposelnih lesnih delavcev. To dejstvo izkoriščujejo kapitalisti, da zmanjšujejo plače in podaljšujejo delovni čas. Zato naj lesni delavci ne potujejo nikamor, posebno ne v Beograd, kjer je brezposelnost najhujša.

Centrala.

I. seja širšega odbora »Zveze Neodvisnih strokovnih organizacij za Slovenijo«. V nedeljo 17. decembra 1922 se je vršila I. seja širšega odbora Zveze N. S. O. za Slovenijo. Navzoči so bili delegatje vseh v »Zvezi« včlanjenih organizacij. Izvolil se je ožji odbor takole: predsednik s. Jernejec Fr., zapisnikar s. Repanšek Jakob, blagajnik sodr. Furlan Gabrijel, odborniki ss. Baznik Ivan, Bedenik Fr., Kolšek Alojz in Vrhovc Franc. Za tehničnega tajnika je bil nastavljen s. Hlebec Albert. Sprejet je bil nadalje princip, da se v Zvezi neodvisnih strok. organizacij vrši glasovanje ne po številu odbornikov, odn. delegatov, temveč po številu članov, ki jih posamezni delegatje zastopajo, kakor se to že vrši v organizacijah naših zapadnoevropskih sodrugov. Tudi na drž. konferenci naj se ta princip izvaja. List »Strokovna Borba« se prevzame od dosedanje lastnice »Neodv. strok. žel. organizacije« in bo od 1. januarja 1923 glasilo Z. N. S. O. Na drž. konferenci strok. org. se bo stavil predlog, da se za nemške sodruge izdaja strokovni list v nemškem jeziku za celo državo.

Zveza neodvisnih strokovnih organizacij za Slovenijo v Ljubljani, posluje v delavskem domu, Turjaški trg 2-II, in na ta naslov naj se obračajo organizacije in posamezniki, ki žele in potrebujejo informacij.

30. decembra 1922 je izšla prva številka madjarsko-nemškega strokovnega glasila za Jugoslavijo.

Pozivamo vse organizacije, da nam nemudoma javijo, koliko izvodov madjarsko-nemškega glasila potrebujejo.

Obenem naj nam istočasno javijo, hočejo li omenjeni list dobivati poleg »Strokovne Borbe« ali posebej.

Pridobivajte naročnike za novi list.

Razno.

Železničarji.

Podružnica Sp. Šiška N. S. Ž. O. sklicuje važno člansko zborovanje za 6. jan. ob pol 10. dopoldne v »Delavski dom«.

Podružnici Ljubljana I in II NSŽO sklicujeta važno člansko zborovanje za 7. jan. ob pol 10. dopoldne v »Delavski dom«.

Zborovanja so obvezna za vsakega člana N. S. Ž. O.

Vodstva podružnic.

Ljubljana. V kurilnici j. ž. so se vršile dne 30. decembra 1922 volitve delavskih zaupnikov po § 108 zakona o zaščiti delavcev. Izvoljeni so bili sle-

pred par dnevi bilo poslanih 25 žensk na dopust, seveda brezplačni dopust. Celo leto so garale, sedaj na zimo pa marš »na polje«, na dopust. Žalostne praznike so imele te naše sodružice.

V veliki meri nosijo krivdo, na takih razmerah birokratije (Svetek, Golmajer) pri Splošni kovinarski organizaciji, katerim leži bolj pri srcu Socijalistična stranka kot pa kovinarska organizacija.

Kako so omenjeni vodili zadnje mezdno gibanje, bomo poročali prihodnjič.

Ideja enotne fronte in pa neodvisnih strok. organizacij dobiva vsak dan več pristašev in ne bo več dolgo, ko bomo tudi mi kovinarji z ostalim razredno zavednim proletarijatom združeni v Zvezi neodvisnih strokovnih organizacij.

Živela Neodvisna kovinarska organizacija.

Živela razredna borba.

Gorje pri Bledu. V tovarni pohišstva »Vintgar« se ponavljajo zopet stari greh. Mladoletni delavci in delavke morajo delati tudi ponoči. Opozarjamo inšpekcijo dela, da se o tej stvari prepriča in napravi red v tovarni »Vintgar«. G. Jelencu pa nasvetujemo, da si nabavi zakon o zaščiti delavcev.

deči sodruzi: Žorga Marcel, strojevodja, Trpin Rihard, strojev., Žerovnik Ivan, strojev., Kljun Anton, strojev., Ekert Josip, strojev., Okorn Franc, strojev. namestnik, Rodič Josip, strojev. namestnik in Bittner Ulrih, kurjač.

Železničarski shod na Savi ob j. ž. Trboveljska podružnica N. S. Ž. O. sklicuje 7. januarja 1923 železničarski shod na Savi ob j. ž. v gostilni št. 17 (pri g. Florjanu Gašte) ob 2. uri popoldne. Dnevni red: 1. Gmotni položaj železničarjev. 2. Pomen organizacije. 3. Razno. Sodrugi železničarji, vsi na shod. Odbor.

Obratnemu ravnateljstvu južne železnice. Novembra meseca so se vršile volitve v disciplinarno komisijo in dne 5. decembra se je vršilo štetje glasov. Posameznikom je znan izid volitev, ali to nam ne zadostuje. Mi zahtevamo, da se o objavi rezultat v celoti v »Službenem listu«. Zakaj se še do danes ni objavilo, nam je zagonetka, upamo pa, da se objavi v prihodnji številki.

Rudarji.

Volitev volilnih mož za bratovsko skladnico se je vršila v Zagorju. Kandidatje Zveze rud. delavcev so dobili po 650 glasov, kandidati nar. soc. in soc. patrijotov pa skupaj 66 — 67 glasov. Živela Zveza rud. del!

Zakon o zaščiti delavcev v arzenalu.

Kot znano, je bil sodr. Jaka Žorga izvoljen za zaupnika v ljubljanskem arzenalu. Sedaj so ga odpustili iz službe brez zakonitega vzroka. Več o zadevi prihodnjič. Jasno je, da hoče div. oblast sabotirati zakon o zaščiti delavcev.

Naloga celokupnega proletarijata je, da si izvojuje svoje po zakonu garantirane pravice.

Naj žive delavski zaupniki! Na delo za volitev teh zaupnikov po vseh obratih!

ZAHVALA.

Spodaj podpisana se vljudno in iskreno zahvaljujeva vsem sodrugom, ki so podpirali najine družine v času, ko sva bila na preiskavi v zaporu. Istotako se zahvaljujeva centralni upravi Z. R. D. v Trbovljah in sodrugom po podružnicah za izkazano pomoč in objavljanje, da bova tudi v bodoče vse svoje moči zastavila v korist proletarijata.

Hrastnik, v decembru 1922.

Franc Bedenik.

Ivan Stožar.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Turjaški trg 2/II. Posamezna številka 1 dinar. Mesečna naročnina 4 dinarje.